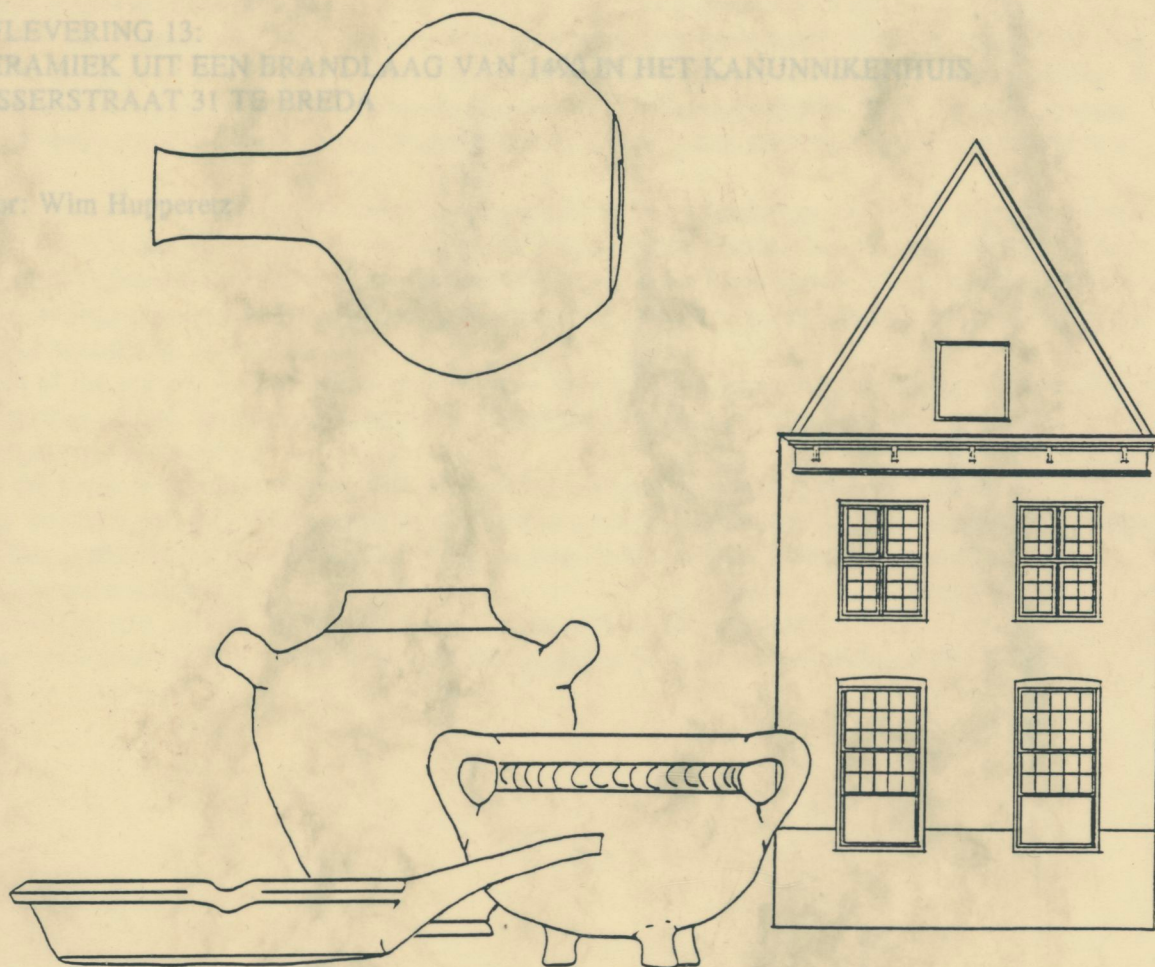

CORPUS MIDDELEEUWS AARDEWERK (CMA)

aflevering 13

AFLEVERING 13:
CERAMIEK UIT EEN BRANDLAAG VAN 1490 IN HET KANUNNIKENHUIS
VISSERSTRAAT 31 TE BREDA

door: Wim Hupperetz

Ceramiek uit een brandlaag van 1490 in het kanunnikenhuis
Visserstraat 31 te Breda

door: WIM HUPPERETZ Hertogenbosch 1997

CORPUS VAN MIDDELEEUWS AARDEWERK UIT GESLOTEN VONDSTCOMPLEXEN IN
NEDERLAND EN VLAANDEREN (CMA)

AFLEVERING 13:
CERAMIEK UIT EEN BRANDLAAG VAN 1490 IN HET KANUNNIKENHUIS
VISSERSTRAAT 31 TE BREDA

door: Wim Hupperetz

's-Hertogenbosch 1997

Het Corpus Middeleeuws Aardewerk uit gesloten vondstcomplexen in Nederland en Vlaanderen (CMA) is een uitgave van de Stichting Corpus Middeleeuws Aardewerk in Nederland en Vlaanderen (CMA).

Bestuur en redactie: K. Vlierman (voorzitter/eindredacteur)
E. Nijhof (secretaris/penningmeester)
E. Bult (lid)
K. Groote (lid)
D.P. Hallewas (lid)
W. Hupperetz (lid)
H.L. Janssen (lid)
F. Verhaeghe (lid)

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG
Corpus

Corpus Middeleeuws Aardewerk uit gesloten
vondstcomplexen in Nederland en Vlaanderen (C.M.A.).

's-Hertogenbosch: Corpus Middeleeuws Aardewerk.

Afl. 13. Ceramiek uit een brandlaag van 1490 in het kanunnikenhuis Visserstraat 31 te Breda/
door: Wim Hupperetz; [samenst./red. F. Verhaeghe ... et al.; eindred.: K. Vlierman; ill. W.
Hupperetz], -Ill.

Met lit. opg.

ISBN 90-71485-11-0.

Trefw. archeologie; Breda/ aardewerk; Breda; geschiedenis; 15e eeuw.

Copyright 1997, Stichting Corpus Middeleeuws Aardewerk, 's-Hertogenbosch
Illustratie schutblad: K.Vlierman

Summary

The pottery described in this volume was excavated on the premises of Visserstraat no.31, in Breda. The house was occupied from about 1480 until 1567 by canons of the chapter of the Onze-Lieve-Vrouwekerk in Breda.

During the excavations, burnt deposits were encountered in various places in the front room (Fig. 1). At the time of the fire, the cellar (Fig. 2) did not have brick vaulting but a wooden ceiling. In the fire, this ceiling will have collapsed, allowing debris from the fire to enter the cellar as well. The pottery described here comes from the cellar, where it was contained in the disturbed burnt deposit.

From documentary sources we know that the whole of the Visserstraat and some adjacent streets were burnt to the ground in a town fire on 28 August 1490. Dendrochronological datings of the rebuilding phase are available from the roof timbers and the floor beams. These dendrochronological datings put the rebuilding phase in or shortly after the 1489-1495 period, which is when the timber was felled.

Most of the pottery from the burnt deposit was redware. The assemblage from this context (Fig. 3) comprises a plate, four frying pans, three tripod cooking pots ('Grapen'), a (storage) jar and a nesting pot for starlings.

On the basis of the documentary and dendrochronological evidence, the pottery in the burnt layer may be dated to 1490. The vessels in the burnt deposit at Visserstraat no.31 in Breda are mostly kitchen ware. At the time of the fire of 28 August 1490, the pots probably stood close to the hearth in the south wall.

The nesting pot is likely to have hung on the house front (east façade).

It is fairly unusual that aspects of a dwelling's interior may be reconstructed in this manner.

Inleiding

De ceramiek die in dit deel wordt beschreven is opgegraven in het huis Visserstraat 31 te Breda. Al eerder is een vondstcomplex uit dit huis in het CMA opgenomen. Het betrof toen (CMA 9) afval uit een zeventiende eeuwse beerput die in gebruik was toen het huis als herberg dienst deed. De opgraving vond plaats onder eindverantwoording van drs. G. van den Eynde, afdeling archeologie gemeente Breda. Het opgravingsteam bestond uit E. Koreman, J. Koreman, H. Gerritsen en de auteur die tevens de dagelijkse leiding had. De opgravingen vonden plaats vanwege de herinrichting van de voorruimte, de aanleg van een nieuwe riolering in de steeg en in de Visserstraat en het uitdiepen van de kelderruimte. Dit alles speelde zich af in de periode 14 september 1993 tot en met 29 juli 1995.

Het huis werd vanaf omstreeks 1480 tot 1567 bewoond door kanunniken verbonden aan het kapittel van de O.L.V.-kerk te Breda. De hoge status van deze bewoners vinden we niet terug in het hier besproken gebruiks aardewerk maar weerspiegelt zich bijvoorbeeld wel in de grote hoeveelheid gebrandschilderd glas die tijdens de brand verloren is gegaan.

Archeologische gegevens

Tijdens het archeologisch onderzoek werden op verschillende plaatsen in de voorruimte brandpakketten aangetroffen (fig.1). Deze brandlagen, die werden aangetroffen op een mortellaag, in een dichtgezette kelderingang en in de kelder, werden gevormd tijdens en kort na een brand. Het betreft de vondstnummers BR-44-93-1008, 1061, 1085, 1254. Ook in latere ophogingslagen zaten veel vondsten uit het oorspronkelijke brandpakket (1021, 1053, 1056, 1058, 1244) aangezien het brandpakket in de 19de eeuw voor een deel werd verstoord en vermengd met andere pakketten. De brandlaag bestond uit een laag van houtskool, bouwpuin, vensterglas en scherven.

Ten tijde van de brand had de kelder (fig. 2) geen stenen gewelf maar een houten plafond. Aangezien dit plafond tijdens de brand zal zijn ingestort zijn ook daar de sporen van de brand aanwezig. Met name het feit dat de kelder na de brand aan de noordzijde werd uitgebreid, een andere ingang (B) kreeg en het oude trapgat (A) vol was gestort met een brandpakket (1085) gaf veel aanwijzingen voor een reconstructie van wat zich kort na de brand heeft afgespeeld.

Aangenomen mag worden dat het huis totaal is uitgebrand. De twee zijgevels waren tot op vier en zeven meter hoogte blijven staan. Nadat men het merendeel van het puin had opgeruimd, heeft men de nog bruikbare bouwmaterialen uit het huis verwijderd. Het brandpakket dat tijdens en kort na de brand werd gevormd is toen licht verstoord. Bouwmaterialen die men wilde hergebruiken waren bijvoorbeeld tegels uit de vloeren in de voorruimte (onder 1061) en in de kelder (onder 1254).

In de voorruimte was dit proces zeer duidelijk zichtbaar aangezien er een verstoord brandpakket op een mortellaag (met afdrukken van tegels) werd aangetroffen. In de kelder werd de verstoorde brandlaag op een egalisatiepakket van wit zand aangetroffen. De ceramiek die hier wordt beschreven komt uit de kelder en bevond zich in het verstoord brandpakket (vondstnummer BR-44-93-1254). In de andere brandlagen werden slechts enkele kleine scherven aangetroffen; een deel van de scherven vertoont duidelijke sporen van hevige brand die niet door gebruik zijn ontstaan maar moeten samenhangen met de huisbrand.

Datering

Uit historische bron is bekend dat de gehele Visserstraat en enkele aangrenzende straten op 28 augustus 1490 in de as werden gelegd tijdens een stadsbrand (Van Hooydonk 1996). De proost van

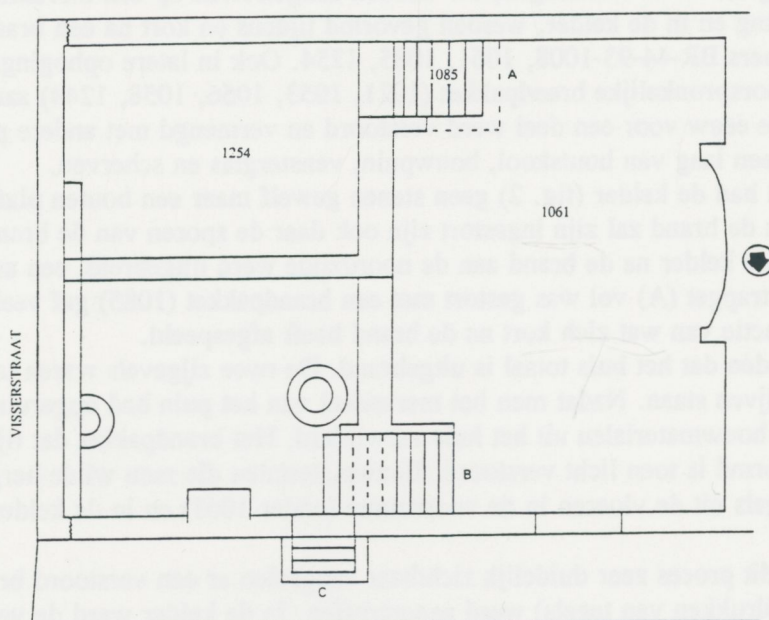
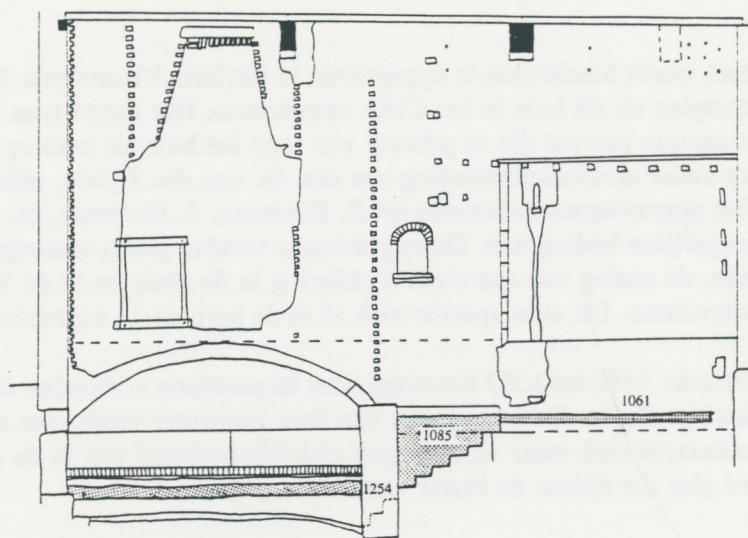

Fig. 1. Aanzicht van de zuidgevel van het voorhuis van het huis Visserstraat 31, met daarop aangegeven de ligging van de brandlagen (1254, 1061, 1085), schaal 1:100.

Fig. 2. (onder) Plattegrond van het voorhuis van het huis Visserstraat 31. Herkenbaar zijn de kelder (in twee fasen) en drie ingangen (A-B-C), schaal 1:100.

het klooster St. Catharinadal, net buiten de stadsmuren van Breda gelegen, vermeldt in zijn memoriale: *Dit jaer was tot Breda een soo grooten brandt die alle huysen van Tolbruch ende Brughstraet geheel Visscherstrate ende Vischmerct byde syde achter de Veste ende Schoolstraet en achter den thoren altemael afbranden* (Archief St. Catharinadal te Oosterhout, memoriale Van der Malen, reg. 140, 778). Uit de Bredase stadsrekeningen, die vanaf 1492 bewaard zijn, kunnen we opmaken hoe de herbouw van de huizen verliep aangezien er subsidies werden gegeven voor het dekken van de daken met leien of daktegels. Van de vijftien huizen in de Visserstraat werden er tien vóór 1492, twee in 1492, twee in 1493 en één in 1495 herbouwd (Gem. Archief Breda, Stadsrekeningen 1492-1495). Vaak wijst ook de vermelding van subsidie voor een brouwhuis of een *heymelicheyt* erop dat het woonhuis dan al klaar is. Het huis Visserstraat 31 behoort zeer waarschijnlijk tot die tien huizen die al voor 1492 werden opgebouwd; aangezien de stadsrekeningen van 1490 en 1491 niet bewaard zijn, geven historisch bronnen hierover verder geen uitsluitsel.

Van de herbouwfase bestaat een dendrochronologische datering van hout uit de kapconstructie en verdiepingslagen (uitgevoerd door W. Bloemink IBID code BR005 en BR023); de vier monsters (A t/m D) gaven respectievelijk een datering van 1489 +/- 6 jaar, 1487 +/- 6 jaar, 1483 +/- 6 jaar en 1486 +/- 6 jaar. We gaan er vanuit dat het bemonsterde hout gelijktijdig in de herbouw werd toegepast. Op basis van de dendrochronologische dateringen moet die herbouwfase hebben plaatsgevonden in of kort na de periode 1489-1495, toen het hout werd gekapt (Bloemink 1994). Samenvattend kan geconcludeerd worden dat het aardewerk tijdens of kort na de brand van 28 augustus 1490 in de brandlaag terecht kwam en derhalve gedateerd kan worden in 1490.

Roodbakkend aardewerk

Het grootste deel van de ceramiek uit de brandlaag bestond uit roodbakkend aardewerk. Enkele kleine scherfjes steengoed zijn hier niet nader beschreven. Vier stuks (006, 007, 009, 010) waren tijdens de huisbrand in een reducerend milieu terechtgekomen en dus geheel of gedeeltelijk secundair grijs gebakken.

Het totale bestand uit deze context (fig. 3) omvat een bord (001), vier bakpannen (002 t/m 005), drie grappen (006 t/m 008), een (voorraad)pot (009) en een spreuwenpot (010).

Met uitzondering van de spreuwenpot gaat het dus om ceramiek die we mogen verwachten in een keuken nabij de haard. Het is heel goed mogelijk dat dit aardewerk zich bevond bij de haard in de zuidgevel en dat de ceramiek tijdens de brand door het houten kelderdak in de kelder terecht is gekomen.

De spreuwenpot was van het zogenaamde 'kopse type' met een roofigat aan de achterzijde. Om die reden zal hij aan de oost- of zuidgevel zijn opgehangen. De spreuw heeft namelijk een hekel aan een nestholte met de opening naar het westen waardoor regen binnen kon waaien (Groeneweg 1992, 212). De spreuwenpot uit het huis Visserstraat 31 zal waarschijnlijk aan de voorgevel (oostgevel) hebben gehangen. De voorgevel werd na de brand van 1490 in steen opgetrokken en was voordien waarschijnlijk in vakwerk uitgevoerd.

Glas

Het meeste gebrandschilderde glas uit deze opgraving kennen we uit de brandlaag van 1490. Het glas kende een dikte van 0.2 - 0.25 cm en werd aangetroffen in twee verschillende ruitformaten waarbij de grootste maat het meeste voorkwam: 7.5 x 7.5 cm en 9 x 9 cm. Daarnaast kwamen nog enkele afwijkende formaten voor: rond (diameter 15 cm), vierkant (6 x 3.4 cm) en driehoekig (4 x 4 x 4 cm); verder wijzen twee afwijkende hoeken op nog twee verschillende formaten. Het vensterglas was vrijwel altijd door vuur aangetast waardoor de kleuren onherkenbaar zijn geworden.

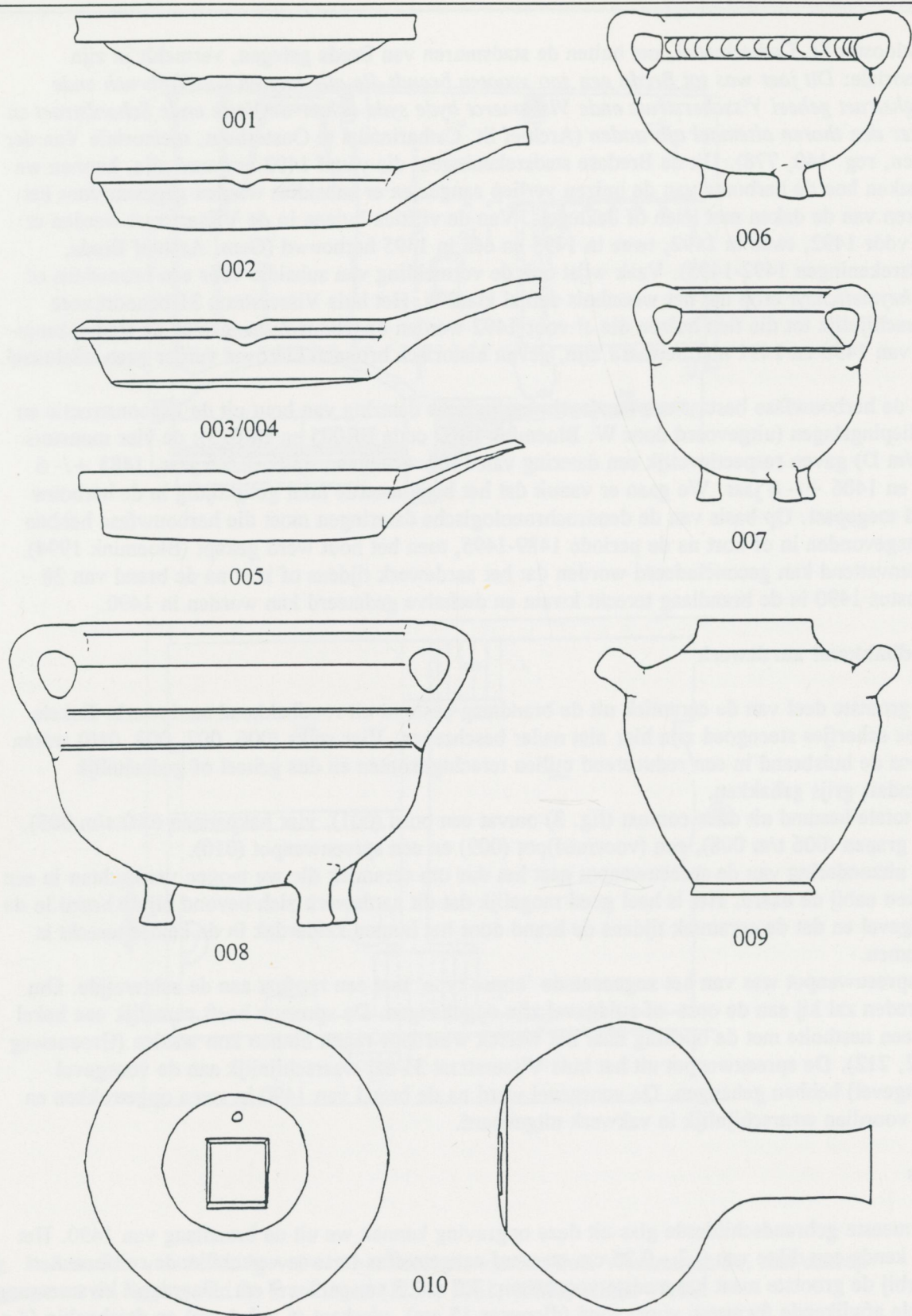

Fig. 3. Ceramiek uit de brandlaag van 1490.

Het gaat om 20 fragmenten gebrandschilderd glas met zeer uiteenlopende figuratieve (florale) versieringsmotieven. Een deel van dit goed herkenbare glas werd aangetroffen in pakketten net boven de brandlaag die veel vondsten uit de brandlaag bevatten. Eénmaal is een deel van een heraldisch wapen herkenbaar. Het betreft drie molenijzers in het derde kwartier die in een beperkt aantal Bredase familiewapens waren opgenomen. Het gaat daarbij om de families De Roevere en De Bye (De Raadt 1898, 143 en 250). Met name die laatste verwijzing biedt perspectief omdat de buurman tijdens de brand van 1490 de schepen en oud-casteleyn Willem de Bye was. Mogelijk betreft het dus glas van het buurpand. Aangezien er tussen het huis Visserstraat 31 en het huis Visserstraat 35, waar De Bye woonde, in 1490 een erf was gelegen, zou dit glasfragment een behoorlijke afstand (c. 20 meter) hebben afgelegd. Bij een felle brand is dit echter zeer goed voorstelbaar. Dat het aardewerk om die reden mogelijk ook van het buurpand afkomstig zou zijn, is niet waarschijnlijk aangezien dit minder gemakkelijk over een dergelijke afstand kan zijn verspreid.

In de brandlaag 1008 werd bovendien een randfragment van een drinkbeker (maigelein) aangetroffen.

Overige vondsten

Verbrand leem werd eveneens in grote hoeveelheden en in grote brokken aangetroffen. Bij grote fragmenten was de afdruk van vlechtwerk duidelijk zichtbaar; soms bleek dat de buitenzijde voorzien was van stuc of kalk.

In het trapgat, dat was volgestort met verstoord brandpakket (1085), werd een bronzen nesteluiteinde en een bronzen vingerhoed gevonden. Verder is in het brandpakket in de kelder (1254) een versierde benen of hoornen haarnaald aangetroffen.

Conclusie

Op basis van historische en dendrochronologische gegevens kan het aardewerk in een brandlaag gedateerd worden in 1490. De ceramiek uit de brandlaag van het huis Visserstraat 31 te Breda bestaat voor het merendeel uit keukengerei. Waarschijnlijk bevond de ceramiek zich tijdens de brand van 28 augustus 1490 bij de haard in de zuidgevel. Het is vrij uitzonderlijk dat we op deze manier iets van de inrichting van het huis kunnen reconstrueren. De spreekwepot zal waarschijnlijk aan de voorgevel (oostgevel) hebben gehangen.

Tijdens de brand is het aardewerk in de kelder terechtgekomen aangezien ook het houten plafond van de kelder, tevens vloer bij de haard, moet zijn verbrand.

Literatuur

- W. Bloemink, Verslag Dendrochronologisch onderzoek kapconstructie en verdieplingslagen van het pand Visserstraat 31 te Breda, Instituut voor Bouwhistorische Inventarisatie en Documentatie, 's-Hertogenbosch 1994.
- G. Groeneweg, *Bergen op Zooms aardewerk. Vormgeving en decoratie van gebruiks aardewerk gedurende 600 jaar pottenbakkersnijverheid in Bergen op Zoom*, Bijdragen tot de studie van het Brabantse Heem 35, Waalre 1992.
- J.H. van Hooydonk, De stadsbrand van 1490 in Breda en de stedenbouwkundige gevolgen, *Engelbrecht van Nassau* (1996-4), 205-213.
- J.Th. de Raadt, *Sceaux Armoriés des Pays-Bas et des Pays Avoisinants*, Recueil Historique et Héraldique, Brussel 1898.

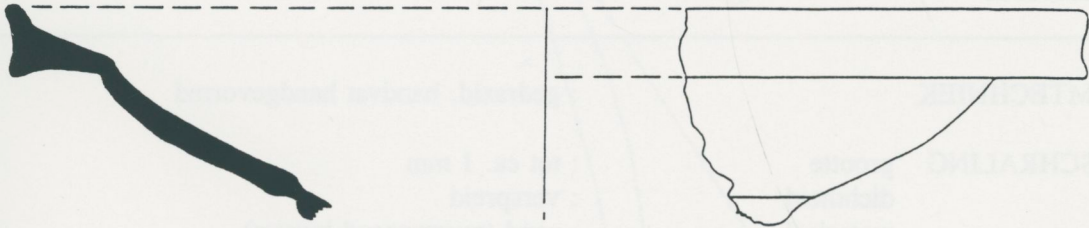
VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	:	Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-01
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	:	Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	:	brandlaag
DATERING	:	vóór 1490
PUBLICATIE	:	-

VORMTECHNIEK	:	gedraaid, standlob uitgeknepen
VERSCHRALING	grootte	: tot ca. 1 mm
	dichtheid	: verspreid
	materiaal	: zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit	: poreus
	hardheid	: hard
	bijzonderheden	: -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING	:	bovenzijde voorzien van loodglazuur: transparant rood
OVENATMOSFEER	:	oxyderend
KLEUR	:	rode scherf
BIJZONDERHEDEN	:	-

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	:	roetplek onderkant rand
---------------------------	---	-------------------------

TOESCHRIJVING		
	productiecentrum	: -
	datering	: -
	functie	: bord

OVERIGE OPMERKINGEN	:	-
---------------------	---	---

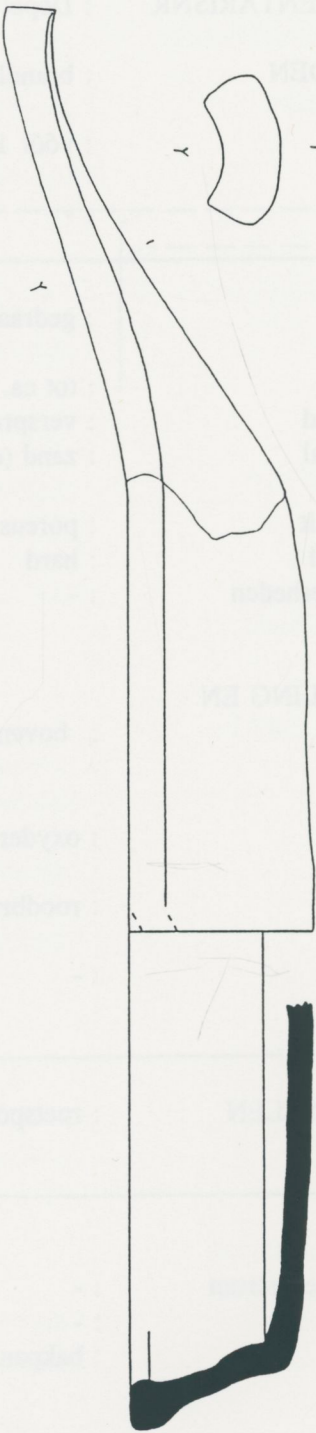
VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	:	Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-03
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	:	Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	:	brandlaag
DATERING	:	vóór 1490
PUBLICATIE	:	-

VORMTECHNIEK	:	gedraaid, handvat handgevormd
VERSCHRALING	grootte dichtheid materiaal	: tot ca. 1 mm : verspreid : zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit hardheid bijzonderheden	: poreus : hard : -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING		: bovenzijde voorzien van loodglazuur: transparant roodbruin
OVENATMOSFEER		: oxyderend
KLEUR		: roodbruin
BIJZONDERHEDEN		: -

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	:	roetsporen op onderzijde
---------------------------	---	--------------------------

TOESCHRIJVING		
	productiecentrum	: -
	datering	: -
	functie	: bakpan

OVERIGE OPMERKINGEN	:	-
---------------------	---	---

VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER : Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-04

BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR : Depot Afd. Archeologie Breda

VONDSTOMSTANDIGHEDEN : brandlaag

DATERING : vóór 1490

PUBLICATIE : -

VORMTECHNIEK : gedraaid, tuit uitgeknepen

VERSCHRALING grootte : tot ca. 1 mm
 dichtheid : verspreid
 materiaal : zand (overwegend kwarts)

STRUCTUUR porositeit : poreus
 hardheid : hard
 bijzonderheden : -

OPPERVLAKTEBEHANDELING EN
VERSIERING : bovenzijde loodglazuur: transparant roodbruin

OVENATMOSFEER : oxyderend

KLEUR : roodbruin

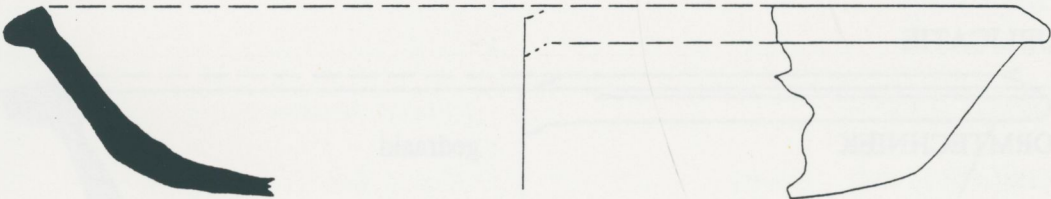
BIJZONDERHEDEN : -

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN : roetsporen op onderzijde

TOESCHRIJVING

 productiecentrum : -
 datering : -
 functie : bakpan

OVERIGE OPMERKINGEN : -

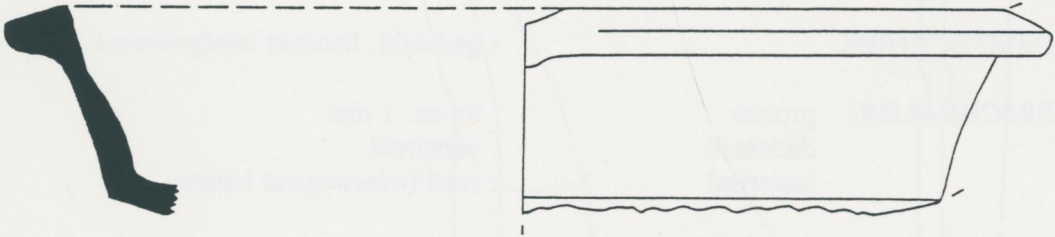
VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	:	Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-05
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	:	Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	:	brandlaag
DATERING	:	vóór 1490
PUBLICATIE	:	-

VORMTECHNIEK	:	gedraaid
VERSCHRALING	grootte	: tot ca. 1 mm
	dichtheid	: verspreid
	materiaal	: zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit	: poreus
	hardheid	: hard
	bijzonderheden	: -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING	:	bovenzijde voorzien van loodglazuur: transparant roodbruin
OVENATMOSFEER	:	oxyderend
KLEUR	:	roodbruin
BIJZONDERHEDEN	:	-

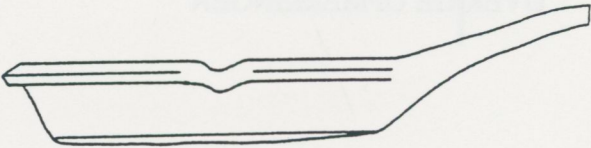
SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	:	(geen roetsporen op onderzijde)
---------------------------	---	---------------------------------

TOESCHRIJVING		
	productiecentrum	: -
	datering	: -
	functie	: bakpan

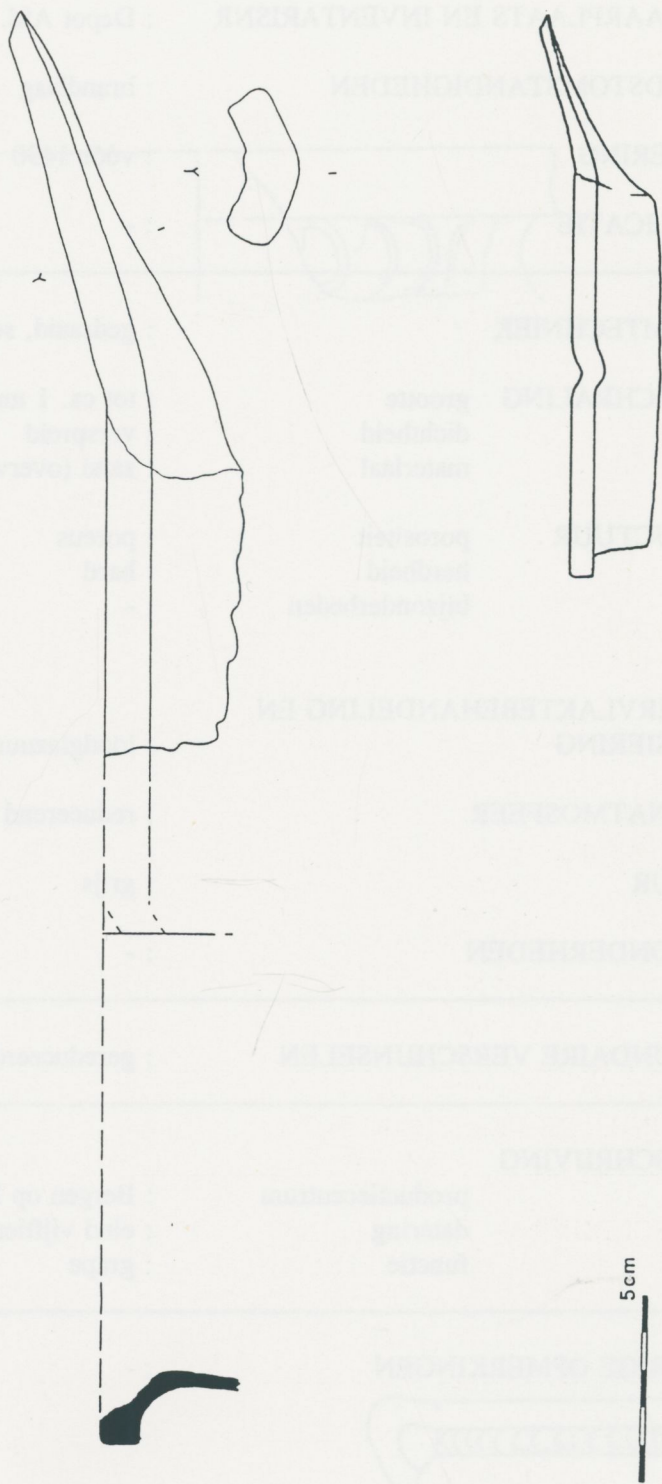
OVERIGE OPMERKINGEN	:	-
---------------------	---	---

5cm

VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	: Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-06
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	: Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	: brandlaag
DATERING	: vóór 1490
PUBLICATIE	: -
VORMTECHNIEK	: gedraaid, handvat handgevormd
VERSCHRALING	grootte : tot ca. 1 mm dichtheid : verspreid materiaal : zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit : poreus hardheid : hard bijzonderheden : -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING	: loodglazuur op bovenzijde: transparant rood
OVENATMOSFEER	: oxyderend
KLEUR	: rood
BIJZONDERHEDEN	: -
SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	: -
TOESCHRIJVING	productiecentrum : - datering : - functie : bakpan
OVERIGE OPMERKINGEN	: -

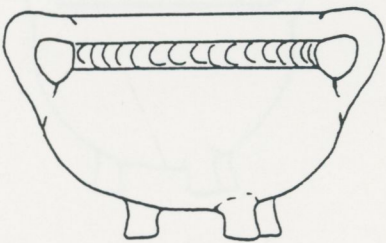
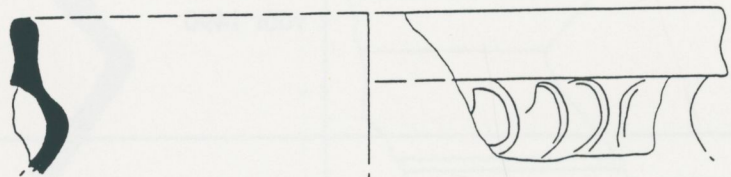
VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	:	Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-02
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	:	Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	:	brandlaag
DATERING	:	vóór 1490
PUBLICATIE	:	-

VORMTECHNIEK	:	gedraaid, schubben onder de rand ingeknepen
VERSCHRALING	grootte	: tot ca. 1 mm
	dichtheid	: verspreid
	materiaal	: zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit	: poreus
	hardheid	: hard
	bijzonderheden	: -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING	:	loodglazuur binnenzijde: transparant
OVENATMOSFEER	:	reducerend (in brand)
KLEUR	:	grijs
BIJZONDERHEDEN	:	-

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	:	gereduceerd tijdens brand, glazuur verglaasd
---------------------------	---	--

TOESCHRIJVING		
	productiecentrum	: Bergen op Zoom ?
	datering	: eind vijftiende eeuw (Groeneweg 1992, 159)
	functie	: grape

OVERIGE OPMERKINGEN	:	-
---------------------	---	---

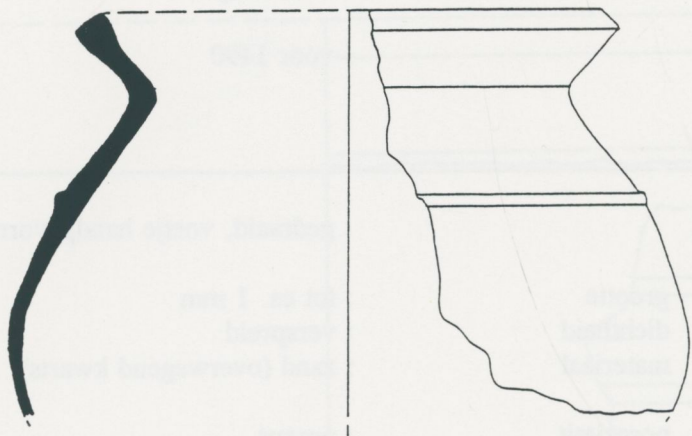
VINDPLAATS EN VONDSNUMMER	: Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-07
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	: Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSOMSTANDIGHEDEN	: brandlaag
DATERING	: vóór 1490
PUBLICATIE	: -

VORMTECHNIEK	: gedraaid	
VERSCHRALING	grootte dichtheid materiaal	: tot ca. 1 mm : verspreid : zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit hardheid bijzonderheden	: poreus : hard : -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING		: loodglazuur op binnenzijde
OVENATMOSFEER		: reducerend (tijdens brand)
KLEUR		: grijs
BIJZONDERHEDEN		: -

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	: gereduceerd tijdens brand, glazuur verglaasd
---------------------------	--

TOESCHRIJVING		
	productiecentrum	: -
	datering	: -
	functie	: grape

OVERIGE OPMERKINGEN	: -
---------------------	-----

5cm

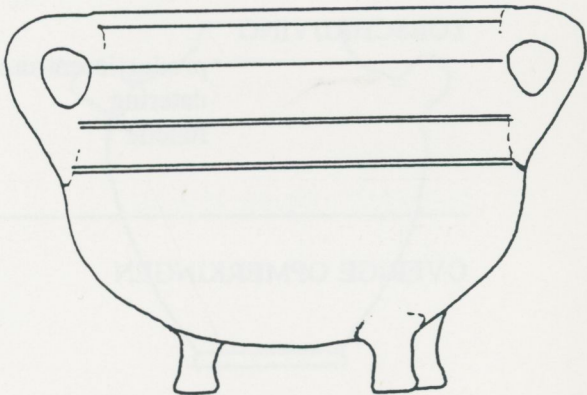
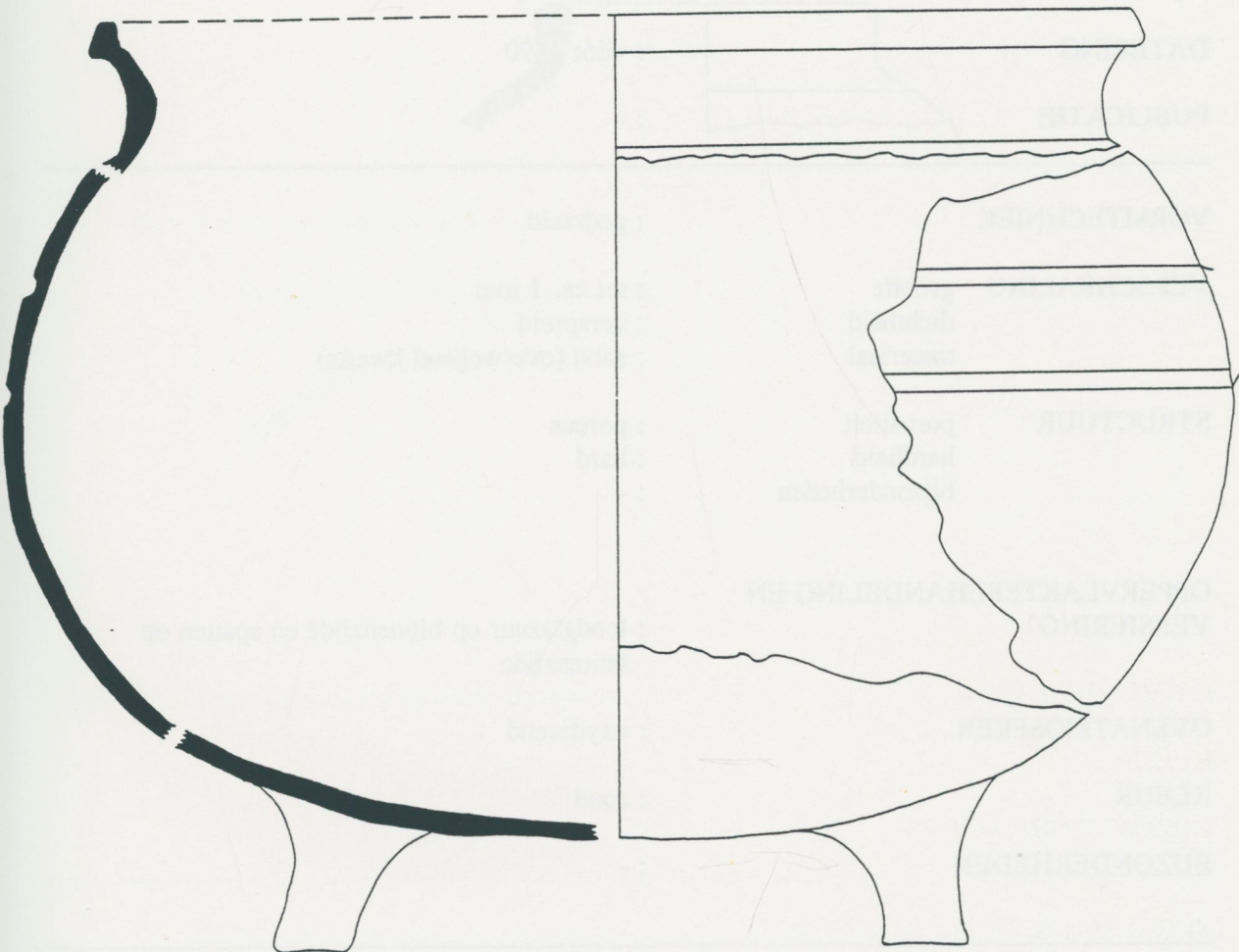
VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	:	Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-10
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	:	Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	:	brandlaag
DATERING	:	vóór 1490
PUBLICATIE	:	-

VORMTECHNIEK	:	gedraaid, voetje handgevormd
VERSCHRALING		
grootte	:	tot ca. 1 mm
dichtheid	:	verspreid
materiaal	:	zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR		
porositeit	:	poreus
hardheid	:	hard
bijzonderheden	:	-
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING	:	loodglazuur op binnenzijde, transparant rood
OVENATMOSFEER	:	oxyderend
KLEUR	:	rood
BIJZONDERHEDEN	:	-

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	:	kalk op binnenzijde
---------------------------	---	---------------------

TOESCHRIJVING		
productiecentrum	:	-
datering	:	-
functie	:	grape

OVERIGE OPMERKINGEN	:	-
---------------------	---	---

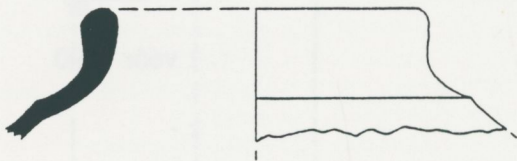
VINDPLAATS EN VONDSSTNUMMER	: Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-08
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	: Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSSTOMSTANDIGHEDEN	: brandlaag
DATERING	: vóór 1490
PUBLICATIE	: -

VORMTECHNIEK	: gedraaid	
VERSCHRALING	grootte dichtheid materiaal	: tot ca. 1 mm : verspreid : zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit hardheid bijzonderheden	: poreus : hard : -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING		: loodglazuur op binnenzijde en spatten op buitenzijde
OVENATMOSFEER		: oxyderend
KLEUR		: rood
BIJZONDERHEDEN		: -

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	: verbrand tijdens brand, glazuur verglaasd
---------------------------	---

TOESCHRIJVING	productiecentrum	: -
	datering	: -
	functie	: (voorraad)pot

OVERIGE OPMERKINGEN	: -
---------------------	-----

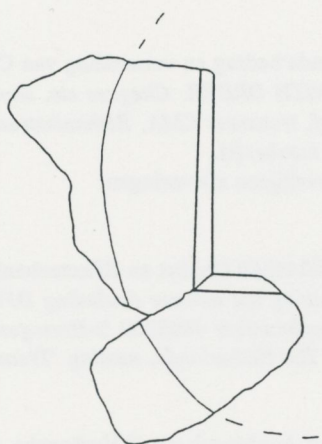
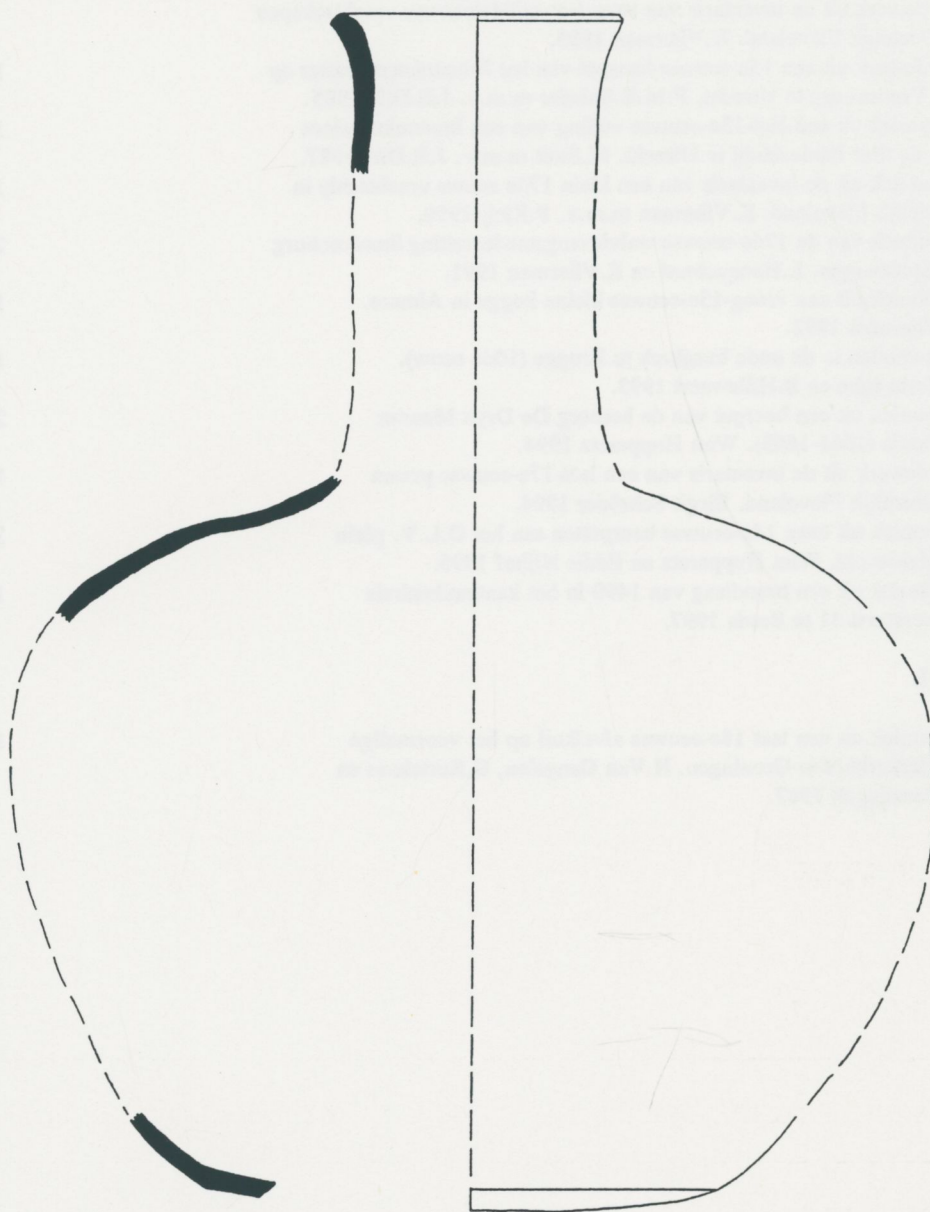
VINDPLAATS EN VONDSTNUMMER	:	Visserstraat 31, Breda; BR-93-1254-09
BEWAARPLAATS EN INVENTARISNR	:	Depot Afd. Archeologie Breda
VONDSTOMSTANDIGHEDEN	:	brandlaag
DATERING	:	vóór 1490
PUBLICATIE	:	-

VORMTECHNIEK	:	gedraaid, roofgat uitgesneden voor bakken
VERSCHRALING	grootte	: ca. 1 mm (uitschieters tot 2 mm)
	dichtheid	: vedrspreid
	materiaal	: zand (overwegend kwarts)
STRUCTUUR	porositeit	: poreus
	hardheid	: hard
	bijzonderheden	: -
OPPERVLAKTEBEHANDELING EN VERSIERING	:	-
OVENATMOSFEER	:	oxyderend, gedeeltelijk gereduceerd (tijdens brand)
KLEUR	:	rood en grijs
BIJZONDERHEDEN	:	-

SECUNDAIRE VERSCHIJNSELEN	:	gedeeltelijk gereduceerd tijdens brand
---------------------------	---	--

TOESCHRIJVING		
	productiecentrum	: -
	datering	: -
	functie	: spreuwenpot

OVERIGE OPMERKINGEN	:	-
---------------------	---	---

5cm